

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Bullæ Coenæ summa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

ea disput. 1. cap. 4. dub. 1. Esse autem absolutum quempiam ab excommunicatione in foro interno, hunc effectum habet: ut si excommunicatio sit occulta, licet pro culpa, pro qua fuit excommunicatus, & pro ipsa excommunicatione, si manifestetur, possit apud Iudicem externum puniri: ipse tamen privatim potest se gerere, ut non excommunicatum: quia de facto absolutus est auctoritate Summi Pontificis. Ita idem *ibid.* dub. 3. n. 9. At si casus, seu excommunicatio non sit occulta, & absolutio sit super Bullam in foro conscientiae data: potest se in occulto gerere, ut non excommunicatum: at publice se debet, ut excommunicatum gerere, quia secus faceret praedictum foro exteriori. Sic idem *ibid.* n. 12.

9. Absolutio à Censuris virtute Bullae potest fieri etiam extra Sacramentum Pœnitentiae, ex Ioseph. August. *ibid.* num. 16. & etiam per formulam ordinariam absolutionis à Censuris *ibid.* num. 7. Nec est necesse, ut Pœnitens Bullam habeat secum: cum satis sit, ut habeat domi: ita idem *ibid.* n. 8. & Ludovicus à Cruce in expositione Bull. Cruc. disp. 1. c. 1. dub. 2. Immo etiam illam amiserit, ex eodem Ludovico à Cruce *ibid.* dum tamen sponte non proleceat; ex Ioseph. August. n. 8.

16. Quoad Iubilaeum in quo solet concedi latissima potestas absolventi à peccatis, & excommunicationibus, secundum eius tenorem erit procedendum.

§. IV. De Confessore Privilegiato.

11. Hi solent esse Mendicantes, & qui in eorum privilegiis communicant. Hi enim extra Italiam, & qui in Vrbe Romae commorantur, possunt absolvere à Pontificiis omnibus toties quoties (satisfacta semper parte universitatis pro omnibus Mendicantibus Rodrig. in Compend. res. 3. v. Absolutio quo ad saeculares, à num. 4. Comp. Priv. Soc. V. Absolutio §. 1. prater casus Bullae Cœnae, à quibus ex Sanch. lib. 4. in Decret. §. 4. n. 24. non possunt.

12. Excipe item excommunicatos nominatim per sententiam prolatam ab homine, quos non potest absolvere nisi ille, qui tulit, vel ejus successor, vel superior qualis est censendus delegatus a dicto superiore) ut occurrit quando quis absolvitur virtute Bullae Cruciatæ. Sic Filliuc. tract. 11. n. 297. & alterius tom. 1. lib. 4. disp. 2. c. 2. & 3. & c. 5. §. Quod tamen Privilegium. Excommunicatos autem generaliter ab homine, Confessarii Societ. Iesu non debent absolvere; sine speciali licentia suorum Superiorum: prout explicatur in Compend. Privilegiorum ejusd. Soc. §. 1. V. solutio. Alij tamen Mendicantes possunt hos excommunicatos generaliter ab homine, & quidem in foro interno, ut hic semper sensus est, Sic Ioan. la Cruz in Compend. Privil. lib. 1. cap. 7. dub. 1. Et Ratio diversitatis est, quia Confessarii Societ. id limitatur à suo Patre Generali, quod limitare utique à suis privilegiis potest: Ita in præfatione ejusdem Compendij Privil. Soc. Iesu: qua limitatione carent ceteri, ut supponimus. Vtrum autem pro excommunicatis nominatim sint hi per sua privilegia Delegati à Pontifice, sicuti Electus per Bullam Cruciatæ, non est hic querendi locus: nam propterea, modò initio huius numeri, excommunicatos nominatim excepi.

13. Hæc pro Confessariis Mendicantibus, eorumque privilegia participantibus extra Italiam, & intra Vrbem. De hisdem nunc breviter dicendum, intra Italiam, & extra Vrbem. Certum est ex decreto Clement. VII. posito à Ludovico la Cruce de expof. Bulla Cruc. disp. 1. cap. 1. dub. 5. hos posse absolvere à ceteris, præter sequentes, hoc est Primò, præter casus Bullae Cœnae, Secundo, præter casus sex Pontificios positos apud eundem *ibid.* in moderatione ejusdem Decreti Clem. VII. Denique terciò, præter casus, quos sibi Ordinarij locorum reservant. De hoc tercio nihil occurrit addendum. De primo, & secundo, solum hic exponendum erit in

gratiam legentium, quinam illi sint.

Bulle Cœna Summa.

Hæretici, librosque Hæreticorum legentes, Pyratæ in mari Romano, eorumque fautores, Imponentes nova pædagia, gabellass, &c. Falsificantes literas Apostolicas.

Arma, ferrum, &c. equos, &c. deferentes ad inimicos Christiani, vel ad Hæreticos, illisque armantes, consiliumque dantes, &c.

Impedientes eos, qui victualia Romam deferunt. Qui euntes Romam, vel ab ea recedentes spoliunt, capiunt: & sine iurisdictione vexant in Romana commorantes.

Vindicantes sibi iurisdictionem Apostolicam. Vulnerantes, vel capientes Episcopos, Cardines, &c.

Qui per se, vel per alias personas, quæ Romam suis causis recurrunt, vel inibi propter eandem commorantur: vel Iudices, Officialesque dictarum causarum casione eandem, &c. occidunt, percutiunt, spoliunt.

Appellantes à gravamine, vel futura executione rarum Apostolicarum, ad potestatem saecularem. Impedientes earundem litterarum Apostolicarum causarum spirituum executionem.

Iudices saeculares, qui Ecclesiasticas personas trahunt ad sua Tribunalia; quique Ecclesiasticam libertatem lunt, aut in aliquo perturbant.

Impedientes Prælatos, ne sua iurisdictione utantur, quæque illorum delegatorum iudicia eludent, recurrunt ad curiam saecularem, aut contra illos aliquid agunt.

Vsurpantes Ecclesiarum iurisdictiones, vel fructus.

Imponentes onera Ecclesiasticis.

Iudices saeculares, qui interponunt in criminibus contra Ecclesiasticos.

Occupantes bona Ecclesiae Romanae, illiusque iurisdictionem usurpantes.

Præsumentes absolvere prædictos.

Sex Casus Pontificij, de quibus non possunt absolvere Mendicantes intra Italiam extra Vrbem.

Apud Ludovic à Cruce citatur.

14. Violantes immunitatem Ecclesiasticam in personis Greg. X l. v. Cum alias nonnullis. Violantes clausulam Monialium ad malum finem. Provocantes, & pugnantes in Duello, iuxta Tit. l. Constit. Greg. XII l. Ad tollendam.

Inijcientes violentas manus in Clericos, iuxta Canonem, Si quis suadente.

Simoniam realem scienter contrahentes.

Confidentiam beneficiale, quæ est ea, et Pij IV. Romanum, & Pij V. intolerabilis, quam committunt personæ resignantes aliquod beneficium, vel illi acceptantes, vel collatores, vel electores, vel prælati, quando resignant, acceptant, conferunt, eligunt, præsentant cum intentione, seu certa confidentia quod beneficium, seu ejus pars aliquo tempore reversione sit in favorem, sive ipsius resignantis, sive alterius cuiuslibet.

15. Hæc, ut dixi, in gratiam legentium Confessionum posita sunt: Cum enim Confessarios, ut res de his fungatur munere, teneatur ex Filliuc. in instr. brev. p. art. 5. §. Quarto, scienda sunt, scire casus, sive excommunicationes, saltem ordinarias, quas ipse non potest absolvere: nam de illis, quas potest, satis est si habet cognitionem confusam, intendatque eas absolvere, si quo

facit, ideo Confessarius ex Mendicantibus extra Italiam, & in Vrbe, satis est si sciatur excommunicationes Bullæ Cœnæ, quoniam iam modo compendiosè deliberavi. Confessarius autem ex iisdem Mendicantibus intra Italiam, & extra Urbem, sufficit si sciatur easdem excommunicationes Bullæ Cœnæ: & insuper ex modò dictos casus Pontificios: & denique casus ab ordinario Diocesis, ubi degit, reservatos. Demum Confessarius non participans privilegia Mendicantium, non solum prædicta scire debet; sed etiam illas alias excommunicationes reservatas in iur., & in Extravagantibus, quorum Catalogus, ut supra dixi, est apud Filliucium tractatus 15. §. 16. in fine, qui quia longus est; hic transcribere operæ pretium non fuit: est tamen apud eundem in *Instructione brevi artic. 5. brevior Catalogus ordinarius excommunicationum reservatarum, quò si magis uti ad facilitatem, potes.*

CAPUT VIII.

Quid faciat Confessor si erraverit in absolvendo.

§. I. Proponitur Quæstio.

Tripliciter id evenire potest. Primum si erraverit in quoad valorem Sacramenti, absolute, ergo v.g. sine potestate: ut si absolvisset reservatis, vel sine intentione, vel sine debita pœnitentis dispositione. Secundò si erraverit, quoad aliquid, quod erat in damnum Tertij, v.g. non obligavit ad restitutionem debitam: & idem est si obligavit ad indebitam. Tertio si erraverit in aliquo, quod nec bonum Tertij, nec validitatem Sacramenti læderet; sed solum v.g. non interrogavit de numero; vel de requisitis circumstantiis peccatorum, vel reliquit pœnitentem in occasione proxima. Iam de singulis hisce eventibus, nostro more, breviter.

Sed prius advertendum est, eiusmodi errores, vel à Confessario posse committi ex culpa mortaliter gravi; quoniam *malam fidem* vocabo: vel ex nulla, aut saltem venialiter levi, quam appellabo *bonam fidem*: nam hac distinctione posita, clariora evadent, quæ subdenda sunt, ultimo autem facimus à tertio.

§. II. De errore circa Tertij damnum.

Quando ergo Confessarius erraverit tertio modo, si bona fide processit, ad nihil illum obligo, sed Deo omnia commendet. Ita Filliuc. in *instr. brevi. cap. 4. §. dico 2. Delugo disp. 22. de pœnit. sect. 3. n. 75*: si mala fide, debet diligentiam moralem adhibere, ut pœnitentem admonere; Sic idem Delugo num. 74. de cuius admonitionis modo, mox aliquid attingam num. 6. Ratio est, quia in posteriore hoc eventus Confessor esset causa ne pœnitens obligatus v.g. confiteri integrè omnia peccata, tali obligationi, saltem materialiter, non satisficeret. At in casu priore non censeretur causa moralis. Huius autem ratio ulterior est, quia bona fides facit, ne nunc Confessor sit, seu censeatur ejusmodi, causa moralis: nullam enim culpam adhibuit; & ut suppono; non dixit pœnitentem non esse obligatum, sed solum tacendo non interrogavit, vel non obligavit, Sane si quis ex Fidelibus, die festivo, quem ipse credebat, feriarum, laboraret; ego non obligaret facere eum de diei festivitate, si ejusmodi monitionem docere non possem sine meo gravi incommodo: & ratio est; quia non teneor ex iustitia: quod si teneor ex charitate; certè illud incommodum me excusat: ut est communis doctrina in omnibus obligationibus provenientibus ex debito Charitatis. Ita est in casu nostro: nam ex vna parte grave censetur incommodum, cum meo rubore, &

ostendendo me errasse, monere pœnitentem: & ex alia nullum damnum obvenit pœnitenti bona fide procedenti (ut supponimus) & solum materialiter, legem de integritate Confessionis non observanti.

Petes; quid si bona fide positivè deobligavit: vel: quod in idem recedit, pœnitens mortuus ex silentio Confessarii putavit, se non obligari ad prædicta? Respondet: regulariter ad nihil illum obligari docet Filiucius loco cit. Ratio obligari docet Delugo n. 74. cit. Rectè uterque: tunc enim esset obligatio, cum omnibus perpensis non esset grave incommodum Confessarii admonere: quia verò ratio non adest ille rubor in retractando, potest rectè dici regulariter non obligari.

§. III. De errore cum damno Tertij.

Quando erravit secundo modo, nempe cum Tertij damno: distinguendum est. Quando enim tacuisti, hoc est, nec illum positivè obligasti, nec deobligasti positivè: si quidem bona fide processisti, ad nihil teneri putant graves Auctores, propter rationem modo dictam §. præcedenti. Filliuc. in *instr. brevi. cap. 14. §. dico 2. strictius loquitur Delug. de pœnit. disp. 22. sect. 4. n. 65*. si autem mala, teneris admonere pœnitentem de patratò errore, ne scilicet patiatur damnum innocens causa tua, Sic Delug. *ibid.* Si tamen non admoncas, licet pecces, non teneris ad restitutionem: quia Confessor non tenetur ex iustitia querere bonum temporale aliorum. Quod si illum positivè obligasti, vel deobligasti: si mala fide id à te factum est, certè obligaris vel monere cum affectu, quo ipse restituat: vel si nolit, seu iam tunc non possit, cum potuisset ante tuam deobligationem, tu teneris restituere: fuisti enim causa positiva damni, unde obligaris ex iustitia. Sic *ibid.* Si verò bona fide processisti: etiam obligaris (sic urgente damno Tertij) cum aliquo tuo incommodo: non tamen cum tanto, quanto si mala fide processisses: quia nunc teneris ex Charitate, non verò ex iustitia, ut dictum est. Ita *ibid.* Aliqui cum Delugo citato *ibi. num. 61*, putant in hoc casu adesse obligationem aliquo modo ex iustitia: si quis enim sine culpa incenderet domum alienam: ut primum id advenit; tenetur (aiunt) ex iustitia, si potest, non cum tanto incommodo extinguere: licet alius, qui non incendit, non ex iustitia, sed ex sola Charitate teneatur. Ita in casu nostro, &c.

§. IV. De errore cum invaliditate Sacramenti.

Quando Confessarius erravit primo modo, hoc est, ita ut Sacramentum Pœnitentiæ, quod administravit, invalidum fuerit: si fide mala processit, debet omnino, cum suo etiam gravi incommodo, pœnitentem admonere, sic exposcente damno scienter illato à Confessario. Ita Filliuc. in *instr. brevi. cap. 4. Dico igitur primo*, & Delugo *dicta disp. 22. de pœnit. sect. 3. n. 58*. Si verò bona fide tunc solum debet (semper supponimus quod possit illum convenire) admonere, etiam cum proprio aliquo dedecore, & incommodo, quando est periculum ne pœnitens amplius confiteatur: ut si esset v.g. graviter infirmus. Ita Delugo *ibid.* Ratio est, quia tunc est periculum mortis æternæ pœnitentis: atque adeo pœnitens tunc versaretur in extrema necessitate. At si tale periculum non est: quia spes est ut iterum validè Sacramentum Pœnitentiæ suscipiat; non esset in necessitate extrema; nam in sequenti Confessione bona fide facienda jam indirectè absolvetur ab omnibus peccatis aliàs non legitimè ab solutis: Illud autem inconueniens, quod non servabitur materialiter lex Dei de sebedendis omnibus peccatis directè clavibus; rescuitur ab excusatione ducta ex rubore Confessarii, eo modo quo dictum est §. 2.

Petes; quando admonendus est ejusmodi pœnitens, quo modo fiet sine fractione sigilli? Respondet: